

РЕШЕНИЕ

№ 5647

гр. София, 06.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 13-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на седми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **СТАНИСЛАВ Б. СЕДЕФЧЕВ**

при участието на секретаря Л.Ч.

като разгледа докладваното от **СТАНИСЛАВ Б. СЕДЕФЧЕВ**

Административно наказателно дело № 20231110209572 по описа за 2023 година

РЕШЕНИЕ

№

гр. София, 06.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ, 13 състав, в открито заседание на седми ноември през две хиляди и двадесет и трета година в състав:

СЪДИЯ: **СТАНИСЛАВ СЕДЕФЧЕВ**

при секретар Л.Ч., като разгледа докладваното от съдията а.н.д. № 9572 по описа за 2023 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), вр. чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Д. К. К. срещу Заповед за задържане на лице № 22933-620/23.06.2023 г. на служител в 05-РУ СДВР.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност и неправилност на

обжалвания акт, като се оспорват изложените в него основания за издаването му, поради което се иска отмяната му.

В съдебно заседание жалбоподателят лично и чрез своя процесуален представител поддържа жалбата и претендира разноски.

Представителят на ответника моли заповедта да бъде потвърдена като правилна и законосъобразна, претендира разноски.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото прие за установено следното:

Със заповед № 22933-620 от 23.06.2023 г. на Д. А. – старши полицай в 05-РУ СДВР, Д. К. е задържан на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, в 12:10 ч. за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 05 РУ на СДВР. Като фактическо основание за задържането му е посочено „има данни за извършено престъпление във връзка с чл. 343В от НК“. Заповедта за задържане е връчена на жалбоподателя, за което свидетелства разписката към заповедта.

Жалбата срещу законността на задържането е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 АПК от лице с правен интерес, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК в производството по съдебно оспорване на индивидуални административни актове, каквато е заповедта по чл. 72 ЗМВР, съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган, в установената форма и при спазване на административнопроизводствените правила по издаването му, правилно ли са приложени съответните материалноправни разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

С нормата на чл. 72 ЗМВР е регламентирано правомощието на полицейските органи в условията на оперативна самостоятелност да задържат за срок от 24 часа лицата, по отношение на които са налице обстоятелствата на чл. 72, ал. 1, т. 1-7 ЗМВР.

Оспорената заповед за задържане е издадена от полицейски орган, който е компетентен административен орган съгласно чл. 72, ал. 1 във вр. чл. 57, ал. 1, видно и от представено от СДВР Удостоверение.

Съгласно разпоредбата на чл. 74, ал. 2 ЗМВР задължителните реквизити, които трябва да съдържа заповедта за задържане са: името, длъжността и местоработата на служителя, издал заповедта; фактически и правни основания за задържането; данни, идентифициращи задържаното лице; датата и часът на задържането; ограничаването на правата на лицето по чл. 73 ЗМВР, както и правото му; - да обжалва пред съда законността на задържането; - на адвокатска защита от момента на задържането; - на медицинска помощ; - на телефонно обаждане, с което да съобщи за своето задържане; - да се свърже с консулските власти на съответната държава, в случай че не е български гражданин; - да ползва преводач, в случай че не разбира български език.

В случая в оспорената заповед са посочени като конкретни фактически основания, които според издалият заповедта орган са обосновавали прилагането на принудителната административна мярка именно на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР – „данни за извършено престъпление“.

Разпоредбата на чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР изрично изисква към момента на задържането като елемент от съдържанието на заповедта да бъдат посочени фактическите и правните основания за задържането. Това изискване е проявление на

установеното в разпоредбата на чл. 5, § 2 ЕКПЧ, която осигурява гаранция всяко арестувано лице да знае защо е лишено от свобода, както и за да му се даде възможност да отрече извършването на престъплението. Посочването им в заповедта представлява излагане на мотиви и обосновава разпоредителната част на акта. При липса на мотиви, съдът не може да упражни контрол за законосъобразност върху обжалвания административен акт и същият подлежи на отмяна като незаконосъобразен по смисъла на чл. 146, т. 2 АПК, като издаден в нарушение на чл. 74, ал. 2, т. 2 от ЗМВР. При осъществяване на съдебния контрол за законосъобразност, преценката на решаващия съд е свързана именно с изследване на въпроса, доколко са налице посочените в оспорения административен акт фактически основания за издаване и доколко могат да се свържат с посочените от издателя правни норми.

В Решение от 24.06.2014 г. по делото П и П срещу България на ЕСПЧ се приема, че в заповедта за задържане следва да се посочват специфични обстоятелства или действия на задържаното лице, свързващи го с престъпно деяние. Липсата на описание на относими към случая конкретни факти засягат правото на защита на оспорващия, който следва да знае за кои свои действия и/или бездействия бива задържан от полицейските органи и съответно да организира своята защита чрез оборване на тези обстоятелства, като неспазването на тези процесуални изисквания е самостоятелно основание за отмяна на заповедта.

Същевременно съгласно трайната съдебна практика, основаваща се на ТР № 16/1975 на ОСГК, мотивите за издаване на административния акт могат да бъдат изложени и отделно от самия акт и да се съдържат и в други документи от административната преписка – докладни, АУАН, нарочно съставени мотиви или други писмени доказателства. В случая след задържането е бил извършен обиск на жалбоподателя и разпит на свидетели, като в резултат от това е образувано досъдебно производство на основание чл. 212, ал. 2 от НПК. Същото е прекратено от прокурор на СРП като е прието, че деянието на задържаното лице не осъществява състав на престъпление от обективна страна.

Задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява по смисъла на чл. 22 ЗАНН принудителна административна мярка, която има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпление или да се укрие след извършването на такова. Освен това тя се предприема с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление.

Действително за прилагането на тази принудителна административна мярка законодателят не е предвидил необходимост да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК, а още по-малко е задължително престъплението да е безспорно и окончателно установено. Понятието „данни“ по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР не съвпада с „достатъчно данни“ по смисъла на чл. 212, ал. 1 НК, но все пак е необходимо наличието на данни, обосноваващи предположението, че лицето, което се задържа, е извършител на престъпление, което не е оборено към момента на взимане на ПАМ и именно това дава право на административния орган при условията на оперативна самостоятелност да наложи мярката. Въпросът дали задържаното лице е извършител на конкретното деяние и дали то е извършено от него виновно, подлежат на пълно, всестранно и обективно доказване в рамките на наказателното производство. Необходимо е данните, обосноваващи предположението, че има вероятност лицето да е извършител на престъплението да са установени преди извършване на задържането. Противното би породило риск от произвол при прилагането на мярката и необосновано задържане на лица, което противоречи на целта □. Установяването на данните е в тежест на административния орган.

В настоящия случай не се установи наличието на подобни данни по смисъла на закона, напротив - досъдебното производство, образувано с първото действие по разследването е приключило с извод, че липсва обществен състав на престъпление. В заповедта за задържане не са изложени конкретни фактически твърдения, а е посочена разпоредба от особената част на НК, която съдържа три отделни състави на престъпление, свързани с предходни административни нарушения на деца. Органът, издал обжалваната заповед, е разполагал със сведения какви административни наказания и принудителни административни мерки са прилагани спрямо лицето, което е задържал, като по делото се установява, че те не са обуславяли съставомерност на поведението му НК. Установено е било извършване единствено на административно нарушение, което обаче не може да е самостоятелна причина за задържане на жалбоподателя от органите на МВР. Като последица от това не може да се направи и извод, че със задържането му е предотвратено или преустановено евентуалното извършване на престъпление. По същество се касае за неправилна интерпретация на факти от органа, издал обжалваната заповед, към момента на задържането.

Във всеки конкретен случай следва да се държи сметка за целта на закона, за конкретните фактически и правни действия, извършени от лицето и за степента на обществената им опасност, в противен случай предоставените със ЗМВР правомощия на полицейските органи биха се превърнали в произвол и злоупотреба с власт.

Въпреки предоставената от закона възможност да действа при условията на оперативна самостоятелност, в случая се установи по категоричен начин, че административният орган при издаване на оспорената заповед не е приложил правилно материалния закон.

По изложените съображения оспорената заповед следва да бъде отменена като незаконосъобразна на основание чл. 146, т. 4 - т. 5 от АПК.

При този изход на делото жалбоподателят има право на разноски и своевременно претендира и доказва извършването на такива, в размер от 500 лв. - представляващи възнаграждение за адвокат. Ответната страна прави възражение за прекомерност, което се явява неоснователно с оглед фактическата и правна сложност на делото.

Така мотивиран, на основание чл. 172 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице № 22933-620/23.06.2023 г. на служител в 05-РУ СДВР, с която Д. К. К., ЕГН ***** е задържан за 24 часа на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

ОСЪЖДА на основание чл. 143 от АПК СДВР да заплати на Д. К. К., ЕГН ***** , сумата от 500 лева - разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Глава X от АПК пред Административния съд – София-град в 14-дневен срок от съобщаването му на

страните.

СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____